

رباعیات عمر خیام نیشابوری:

بخش چهارم

به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.promotionalguide.com/ok/>

در صفحه اصلی این سایت، پیوندهایی وجود دارد که به آنها اشاره می‌کنیم. لازم به ذکر است که مطالب این سایت پس از مدتی روزآمد (up Date) می‌شود. این نوشتار در تاریخ ۷۹/۹/۲۰ از این سایت استخراج شده است.

۱- پیوند life ما را به صفحه زندگی نامه عمر خیام متصل می‌کند. در این صفحه ضمن معرفی کامل عمر خیام به عنوان یک ریاضی‌دان، منجم، فیلسوف و شاعر، مهمترین محورهای فعالیت‌های علمی او را بیان می‌کند. در ذیل عنوان More Information، پیوند Biography ما را با زندگی نامه عمر خیام، تألیف Edward Fitz gerald آشنا می‌کند. پیوند Philosophy ما را با فلسفه عمر خیام آشنا می‌کند.

۲- پیوند Poetry ما را به صفحه رباعیات عمر خیام وارد می‌کند. مطالب این بخش در چند صفحه (page) طراحی شده است. چنانچه روی پیوند 1 page کلیک کنید به اولین صفحه رباعیات خیام وارد می‌شوید. اولین رباعی این صفحه چنین است:

آن قصر که جمشید در او جام گرفت

آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت

بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

آنگاه در ذیل عنوان literal، ترجمه تحت‌اللفظی

(لغت به لغت) این رباعی را به زبان انگلیسی مشاهده می‌کنید:

The palace where jamshid held his cup

The doe and the fox now rest and sup

Bahram who hunted game non-stop

Was hunted by death when his time was up

سپس در ذیل عنوان meaning، معنای این رباعی را به زبان انگلیسی مطالعه می‌کنید:

The palace where Arthur sought the Grail

Is the resting home of the weak and frail

And the knight who challenged death on its trail

On the ocean of death forward must sail

Chasing the temporal is to no avail

As soon as you go through death's dark veil

و در ذیل عنوان Fitz gerald ترجمه انگلیسی رباعی را از فیتزجرالد، که محقق و پژوهشگر آثار خیام است، می‌خوانید:

They say the lion and the lizard keep

The Courts where jemshyd gloried and drank deep:

And Bahram, that great Hunter- the wild Ass

Stamps o'er his head, and he lies fast asleep

و نهایتاً در ذیل عنوان German ترجمه آلمانی این رباعی را خواهید دید. لازم به ذکر است که ترجمه تحت‌اللفظی و معنای انگلیسی رباعیات این صفحات از شهریار شهریار است.

۳- پیوند picture Gallery، حاوی تعدادی تصویر

مینیا توری در زمینه عمر خیام است.

۴- پیوند links حاوی پیوندهای متنوعی در این

سایت است. این پیوندها در یک جدول و در دو ستون نشان داده شده است. اینک به شرح این پیوندها

می‌پردازیم:

چنانچه به ذیل عنوان Rubaiyat توجه کنید، شش پیوند را ملاحظه می‌کنید:

۱-۴) پیوند Robaiyat of omar khayyam، حاوی

ترجمه انگلیسی ادوارد فیتزجرالد از رباعیات عمر خیام است. کلیک روی این پیوند ما را به صفحه «متون الکترونیکی پروژه گوتنبرگ» متصل می‌کند.

۲-۴) پیوند Random quatrains بعضی از رباعیات

عمر خیام را نشان می‌دهد.

۳-۴) پیوند Translations in other languages،

نمونه‌هایی از ترجمه رباعیات خیام را به زبان‌های فرانسه، روسی، دانمارکی، ایتالیایی، پرتغالی، کردی و بنگالی نشان می‌دهد.

اینک در این جدول به پیوندهای ذیل عنوان Farsi Calligraphy and miniature توجه کنید. پیوند Persian Caligraphy، ما را به صفحه خیام وارد می‌کند. در این صفحه با کلیک بر روی هر یک از صفحات خوشنویسی شده، به یکی از رباعیات خیام به همراه ترجمه انگلیسی آن، که به صورت تاپی است، متصل می‌شوید.

پایگاه اوستا

برای آگاهی از کتاب اوستا و دین زرتشت، به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.avesta.org/avesta.html>

در صفحه اصلی این سایت، جدولی را با سه عنوان مشاهده می‌کنید:

۱- در ستون عنوان Avesta، پیوندهایی را در زمینه

یسننا، Vesperad و Khorda Avesta، و نـدیداد و ترجمه‌های انگلیسی مشاهده می‌کنید.

۲- در ستون Pahlavi پیوندهایی در زمینه زبان فارسی میانه وجود دارد. سپس نمونه‌ای از خطوط

mirhadihoseini@irost.net
میرهادی حسینی

زبان و ادبیات فارسی در اینترنت

اوستایی، خط پهلوی و خط میخی را مشاهده می‌کنید. آنگاه در ذیل عنوان Information on Avesta language پیوندهایی در زمینه آشنایی با زبان اوستا و یک لغت‌نامه برای ترجمه کلمات ایرانی قدیم به انگلیسی وجود دارد.

در ذیل عنوان other links of interest پیوندهای مفصل و مفیدی در زمینه دین زرتشت وجود دارد.

دانشگاه کلمبیا

سایت دانشگاه کلمبیا در آمریکا، دارای بخش‌های مختلفی است. آدرس این دانشگاه در اینترنت چنین است:

http://www.Columbia.edu

در صفحه اصلی سایت این دانشگاه، به فهرست سمت چپ توجه کنید. از میان این پیوندها، دو پیوند را توضیح خواهیم داد:

ابتدا پیوند Schools and Departments و سپس libraries

(الف) Schools and Departments روی عنوان مربوطه کلیک کنید تا به فهرست مفصل از مدارس و گروه‌های آموزشی مختلف این دانشگاه وارد شوید.

در ذیل عنوان Departments of Instruction، پیوندهای زیادی وجود دارد. این فهرست به ترتیب حروف الفبا است. روی پیوند Middle East & Asian languages & cultures کلیک کنید تا وارد گروه فرهنگ و زبان‌های آسیا و خاورمیانه (MEALAC) شوید. در این صفحه روی پیوند Affiliated Center and Programs کلیک کنید. سپس در صفحه بعدی روی پیوند Center for Iranian studies کلیک کنید تا به «مرکز مطالعات ایرانی» دانشگاه کلمبیا متصل شوید.

مرکز مطالعات ایرانی: (Center For Iranian Studies)

در این مرکز مطالعات علمی متنوعی در زمینه ایران انجام می‌گیرد که بیشتر آنها در قالب پروژه‌های علمی، در این صفحه بیان شده است:

۱- پروژه دایرةالمعارف ایرانیکا (Encyclopaedia Iranica)

این پروژه ۲۰ جلدی به عنوان یک کار محققانه در حوزه مطالعات ایرانی بوده و ۸ جلد آن در ۱۹۹۸ منتشر شده است. چنانچه روی پیوند Iranian.com در این قسمت کلیک کنید، شما را به دایرةالمعارف ایرانیکا متصل می‌کند. آدرس اینترنتی این دایرةالمعارف چنین است:

http://www.Iranica.Com/main.html

در صفحه اصلی این سایت، روی پیوند Entries کلیک کنید تا به بخش اصلی این سایت که فهرستی کامل از موضوعات این دایرةالمعارف به ترتیب حروف الفبا است، وارد شوید.

۲- پروژه ترجمه طبری این پروژه به ترجمه و تفسیر کتاب طبری که تاریخ عمومی قرن ۱۰ میلادی بوده و در چهار مجلد تهیه شده و تاکنون ۳۹ جلد آن منتشر گردیده است، می‌پردازد.

۳- مجموعه‌های متون فارسی:

در حدود ۴۸ مجلد آن منتشر شده است. یکی از اولین کارها در این مجموعه، ویرایش شاهنامه فردوسی در ۱۰ جلد است که ۸ جلد آن به صورت متن و ۲ جلد با توضیحات است. این پروژه توسط ج. خالقی مطلق از دانشگاه هامبورگ نوشته شده است.

۴- مجموعه میراث ایرانی:

که شامل ترجمه آثار کلاسیک فارسی به زبان‌های غربی و ژاپنی است. قبلاً این برنامه توسط یونسکو و یک مؤسسه سلطنتی حمایت مالی می‌شد، اما اکنون توسط صندوق‌های خصوصی حمایت مالی می‌شود. تاکنون ۲۸ مجلد از این پروژه زیر نظر مؤسسه عمومی احسان یارشاطر منتشر شده است.

۵- مجموعه ادبیات ایرانی معاصر که شامل ترجمه آثار نویسندگان قرن بیستم است. تاکنون ۹ جلد از این مجموعه منتشر شده است:

۶- مجموعه مطالعات ایرانی:

تاکنون از این مجموعه، ۱۶ جلد منتشر شده است. ۷- مجموعه هنر ایرانی:

از دیگر برنامه‌های این دانشگاه، می‌توان به موارد زیر هم اشاره کرد:

۱- مجموعه سخنرانی‌ها و کنفرانس‌هایی در زمینه ایران که در ۱۹۸۰ برگزار شده، که بخشی از آنها تاکنون به صورت مکتوب درآمده است.

۲- سمینارهایی که در این مرکز برگزار گردیده است.

ب) Libraries

در صفحه اصلی سایت دانشگاه کلمبیا، روی عنوان libraries (در سمت چپ صفحه) کلیک کنید، اینک وارد سایت کتابخانه دانشگاه شده‌اید. این کتابخانه دارای امکانات مفیدی برای ارائه خدمات متنوع به کاربران اینترنت است. روی پیوند Individual Libraries کلیک کنید تا به صفحه Individual collection & Departmental libraries وارد شوید. در این صفحه، در ذیل عنوان Area studies، روی پیوند Middle East & Jewish کلیک کنید. در صفحه بعدی ذیل عنوان Internet Resources روی پیوند Middle East کلیک کنید تا به مرکز مطالعات منطقه‌ای در دانشگاه کلمبیا وارد شوید.

مرکز مطالعات منطقه‌ای در دانشگاه کلمبیا:

در صورتی که بخواهید بدون ورود به سایت اصلی دانشگاه کلمبیا، مستقیماً به سایت مرکز مطالعات منطقه‌ای دانشگاه کلمبیا متصل شوید، به سایت زیر

وارد شوید:

<http://www.Columbia.edu/cu/libraries/indiv/area/MiddleEast/index.html>

در این صفحه، در ذیل عنوان Middle East Resources by subject دو پیوند مورد نظر ماست:

پیوند languages of middle East

پیوند literature of middle East

الف) languages of middle East

این صفحه به زبان‌های منطقه خاورمیانه می‌پردازد. یکی از این موارد زبان فارسی است. به پیوندهایی که در ذیل عنوان Iranian languages وجود دارد توجه کنید:

۱- چنانچه روی پیوند lexicon of Iranian languages کلیک کنید به صفحه «فرهنگ زبان‌های ایرانی» وارد می‌شوید. در این صفحه هم پیوندهای متعددی وجود دارد. پیوند The Concise phahlavi Dictionary ما را به سایت فرهنگ لغت‌نامه زبان پهلوی متصل می‌کند. در این سایت با وارد کردن یک کلمه انگلیسی، معادل آن را در زبان پهلوی دریافت خواهید کرد.

۲- چنانچه روی پیوند Sogdian Dictionary کلیک کنید به صفحه «فرهنگ لغت‌نامه زبان سغدی متصل می‌کند. ما را به سایت فرهنگ لغت‌نامه The Aresta web server ما را به سایت اوستا متصل می‌کند. این صفحه با عنوان Avesta Zoroastrian Archives حاوی پیوندهای مهم و مفصلی در زمینه اوستا، پهلوی و زرتشت است.

۳- چنانچه در صفحه فرهنگ زبان‌های ایرانی، پیوند The Sogdian Dictionary ما را به سایت فرهنگ لغت‌نامه زبان سغدی متصل می‌کند.

۴- پیوند The Aresta web server ما را به سایت اوستا متصل می‌کند. این صفحه با عنوان Avesta Zoroastrian Archives حاوی پیوندهای مهم و مفصلی در زمینه اوستا، پهلوی و زرتشت است.

۵- چنانچه در صفحه زبان‌های خاورمیانه، و در ذیل زبان‌های ایرانی، روی پیوند persian language-Resources کلیک کنید ما را با پیوندهایی مربوط به زبان فارسی و لغت‌نامه و موارد مفید دیگری مرتبط می‌کند.

ب) literatures of the Middle East

این صفحه مربوط به ادبیات منطقه خاورمیانه

است. در این صفحه روی پیوند Persian literature کلیک کنید تا به صفحه ادبیات فارسی در سایت مرکز مطالعات منطقه‌ای خاورمیانه دانشگاه کلمبیا متصل شوید. این صفحه حاوی پیوندهایی است که به شاعران ایرانی مربوط می‌شود:

۱- پیوند Ahmad shamlu official site ما را به سایت اختصاصی شامل متصل می‌کند. در مورد این سایت بعداً توضیح خواهیم داد.

۲- پیوند Contemporary Afghan Farsi Poetry ما را با تعدادی از شعرهای معاصر فارسی زبان در افغانستان آشنا می‌کند. از جمله این شاعران می‌توان به افراد ذیل اشاره کرد: خلیل‌الله خلیلی، محمدکریم شیوان، غلام‌احمد نوید، محمدابراهیم صفر، ضیاء قاری‌زاده، آصف فکرت، برات‌علی فدایی، داوود سرمد، ولی‌احمد شاکر.

۳- پیوند Gulistan of sadi ما را با ترجمه انگلیسی اشعار گلستان سعدی آشنا می‌کند.

۴- پیوند index of persian poetry ما را با تعدادی از شاعران ایران و اشعارشان آشنا می‌کند.

۵- در ذیل عنوان Jalal al-Din Rumi پیوند Jalal al-Din Rumi web page ما را با زندگی و اشعار مولوی آشنا می‌کند. پیوند Reflections of Rumi ما را با صفحه‌ای با عنوان «جلال‌الدین رومی: شاعر و اهل تصوف» متصل می‌کند.

۶- پیوند Nima Yushij ما را با اشعار نیما یوشیج آشنا می‌کند.

۷- پیوند Persian Digital library ما را به یک کتابخانه دیجیتالی فارسی متصل می‌کند.

۸- پیوند Persian literature page ما را به سایت ادبیات دانشگاه استنفورد متصل می‌کند.

۹- پیوند persian poema ما را به سایت <http://www.persian-poema.com>

که قبلاً توضیح داده شده، متصل می‌کند.

۱۰- پیوند poems of Ramin Farahani ما را با بعضی از اشعار رامین فراهانی آشنا می‌کند.

۱۱- پیوند The poetry of Iran ما را با ترجمه انگلیسی اشعار بعضی از شاعران ایرانی آشنا می‌کند.

شاعرانی مانند منوچهر آتشی، پرتو، مجید نفیسی، عباس صفری، رویا حکاکیان، علی زرین.

۱۲- پیوند Zan ما را با اشعار، ادبیات و گالری تصاویر بعضی از زنان شاعر آشنا می‌کند.

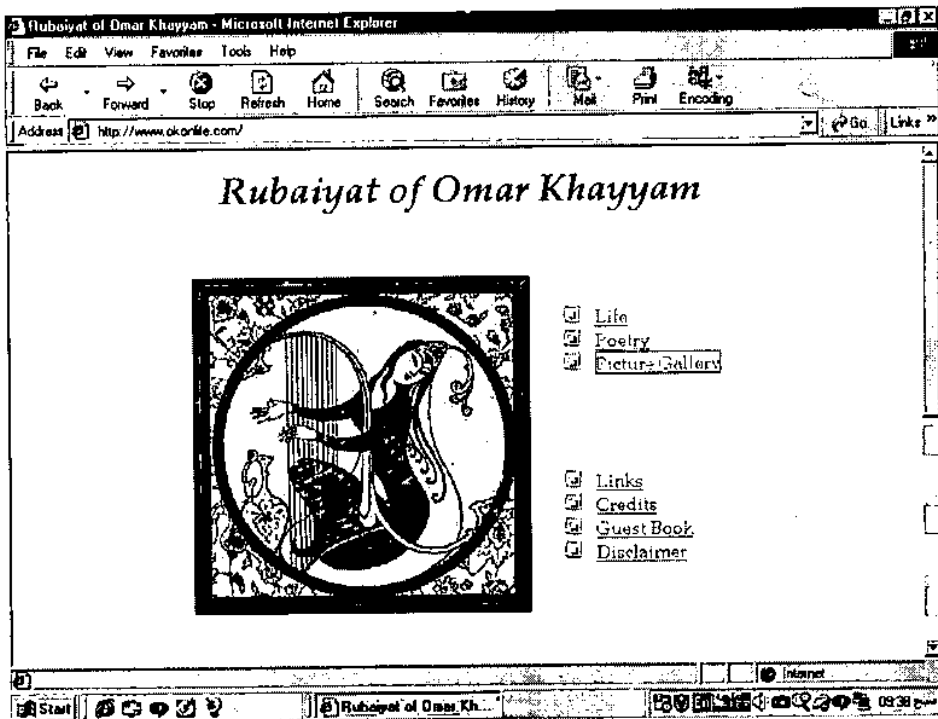
نوشتن فارسی با حروف لاتین

در یکی دو قرن اخیر، گروهی در ایران معتقد بودند که بایستی فارسی را به لاتین نوشت. اگرچه این امر در ترکیه رسمیت یافته است اما در ایران، این اندیشه هرگز نتوانست طرفداران معتبری پیدا کند. عده‌ای با تعقیب این اندیشه در ۱۹۹۳ اقدام به راهاندازی یک سایت با نام «اروفارسی (Euro farsi)» نمودند. برای آگاهی از این پایگاه به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.eurofarsi.com>

در صفحه اصلی این سایت، به عناوین سمت چپ این پایگاه توجه کنید. این عناوین عبارت‌اند از:

- ۱- خط نو، ژورنال کنوانسیون
- ۲- با کنوانسیون اروفارسی آشنا شویم
- ۳- خلاصه قواعد خط اروفارسی
- ۴- فارسی را باید به لاتین نوشت
- ۵- اروفارسی (Euro farsi)، قراردادها، اهداف و فعالیت‌ها
- ۶- چگونگی نصب اروفارسی، صفحه کلید و بارگذاری (Down load) حروف اروفارسی
- ۷- کنوانسیون اروفارسی، اهداف و فعالیت‌ها
- ۸- صفحه کلید فارسی کنید
- ۹- اینترنت را چه کار کنیم
- ۱۰- مرکز کتاب و آرشیو اروفارسی

۱۱- نمونه‌ای از متون اروفارسی

۱۲- برای اشتراک خط نو

۱۳- امور اجرایی کنوانسیون اروفارسی

تمام موارد فوق، به صورت پیوند است، یعنی کلیک بر روی هر یک، ما را به توضیحات بیشتر در آن مورد، وارد می‌کند.

دایرةالمعارف اسطوره‌شناسی

به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.pantheon.org/mythica>

سایت دایرةالمعارف اسطوره‌شناسی (The Encyclopedia mythica) به عنوان یک پایگاه اطلاعاتی در زمینه اساطیر، فولکلور و افسانه است. این دایرةالمعارف همچنین در مورد بیش از ۵۷۰۰ عدد از خدایان و الهه‌های قدیمی، موجودات فوق‌طبیعی، مخلوقات و هیولاهای افسانه‌ای از سراسر جهان توضیح می‌دهد. این سایت از ۱۹۹۵ به روی شبکه اینترنت قرار گرفته است. در صفحه اصلی این پایگاه، چند پیوند مشاهده می‌کنید:

۱- پیوند Explore ما را به صفحه اصلی این پایگاه هدایت می‌کند. در این صفحه، در ذیل عنوان select an area، فهرستی از مناطق مختلف جهان را که دارای سابقه درخشانی در زمینه اسطوره و فولکلور است، مشاهده می‌کنید. انتخاب هر یک از این موارد، ما را به آن بخش متصل می‌کند.

روی پیوند Persian Mythica کلیک کنید تا به صفحه اساطیر ایرانی وارد شوید. در این صفحه ضمن معرفی کتاب اوستا و دین‌کرت (Denkard) و بندهشن (Boendahisjn) به عنوان منابع اصلی اساطیر ایرانی، فهرستی از موضوعات مختلف در اساطیر ایران را به ترتیب حروف الفبا ارائه می‌دهد. با کلیک بر روی هر یک از این موارد، توضیحات کامل تر را در آن مورد، مشاهده خواهید کرد.

۲- پیوند search برای جستجو و کسب اطلاعات در مورد یک اصطلاح در زمینه اسطوره است.

۳- پیوند what's new تغییرات جدید و اضافاتی است که به سایت دایرةالمعارف اسطوره‌شناسی وارد شده است.

۴- پیوند About، این سایت را برای استفاده کنندگان، معرفی می‌کند.

پایگاه Iran Book shop

پایگاه Iran Book shop، محلی برای آگاهی از جدیدترین کتب منتشره در زمینه ایران است. پس از ورود به آدرس

<http://www.Iran Book shop.com>

به پیوندهای سمت چپ این صفحه توجه کنید. در ذیل عنوان Categories، دو پیوند Poem and literature موردنظر ماست. کلیک روی هر یک از این پیوندها، ما را با جدیدترین کتب منتشره در زمینه ادبیات و شعر فارسی آشنا می‌سازد.

تصویر روی جلد کتاب، نام کتاب و مؤلف، مؤسسه انتشاراتی و قیمت کتاب براساس دلار، مشخص شده است. چنانچه روی پیوند "More details" در ذیل مشخصات هر کتاب کلیک کنید، توضیحات بیشتری را در زمینه هر کتاب دریافت خواهید نمود.

دانشگاه کمبریج

دانشگاه کمبریج در انگلیس، یکی از مراکز معتبر علمی در جهان است. برای ورود به این دانشگاه، به سایت زیر وارد شوید:

<http://www.cam.ac.uk>

در صفحه اصلی سایت این دانشگاه، پیوندهایی وجود دارد که به بعضی از آنها اشاره می‌کنیم.

الف) The university and its Departments

این پیوند ما را به صفحه‌ای متصل می‌کند که

حاوی گروه‌های آموزشی این دانشگاه است. در ذیل عنوان university Departments حروف الفبا را مشاهده می‌کنید. روی پیوند "A to Z" کلیک کنید تا فهرست گروه‌های آموزشی را که با حرف [تا] آغاز می‌شود، ببینید.

اکنون جدولی را مشاهده می‌کنید. در مقابل نام Language centre، و روی پیوند "www" کلیک کنید تا به

«مرکز زبان» در دانشگاه کمبریج وارد شوید.

مرکز زبان در دانشگاه کمبریج

در فهرست سمت چپ این صفحه، روی پیوند language links کلیک کنید. اینک به فهرستی از منابع زبان‌های خارجی در این مرکز متصل می‌شوید. این فهرست به ترتیب حروف الفباست. روی پیوند Persian (Farsi) کلیک کنید. در صفحه جدید، چنانچه روی پیوند Iranian cultural information center کلیک کنید. به سایت مرکز اطلاعات فرهنگ ایرانی متصل می‌شوید، و در صورتی که روی پیوند Iranian Poetry کلیک کنید با منتخبی از اشعار فارسی آشنا می‌شوید. این صفحه، در واقع بخشی از سایت <http://www.Iranian.com>

است.

ب) Libraries & Computing resources

این پیوند ما را به سایت کتابخانه‌های دانشگاه کمبریج متصل می‌کند. در صفحه جدید، چنانچه در ذیل عنوان university library روی پیوند list of libraries کلیک کنید، به صفحه‌ای وارد می‌شوید که حاوی فهرست کامل و مفصل از کتابخانه‌های مختلف دانشگاه کمبریج است. اینک در ذیل عنوان other libraries connected with the university of Cambridge روی پیوند Ancient India and Iran Trust library کلیک کنید تا به سایت «کتابخانه امانی ایران و هند باستان» در دانشگاه کمبریج متصل شوید.

